II JAARGANG. No. [illegible]

OOSTPOST
SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaja. ℔ jaar......... f 18.—
„ Java en buitenbez. „ do.......... „ 20.—
„ Europa „ do.......... „ 25.—
De OOSTPOST verschijnt dagelijks, met uitzondering van den ZONDAG.

VRIJDAG 30 OCTOBER 1863.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel. Advertentiën met groote letters betalen dubbel. Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail-pakketten.

den 9den November 's namiddags ten 4 uur.

De Hoofd-Ingenieur chef der 4de waterstaats-afdeeling maakt bekend dat op Zaturdag den 31sten October 1863 des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore te Soerabaija in het openbaar zal worden

UITBESTEED:

a. Het op nieuw schilderen van de woningen van den Direkteur, Konstructeur en den Equipage meester, zoomede de gebouwen der Equipage werf en de bestaande smederij op het marine-etablissement te Soerabaija.

b. Het vervangen door eene bevloering met Bataviasche vloersteenen van de bestaande vloeren van de Hoofdgebouwen der woningen van een onderkonstructeur en van negen werkbazen op dat Etablissement.

Volgens bestek en voorwaarden liggende ten gemelde kantore ter inzage van belanghebbenden.

De Hoofd-Ingenieur voornoemd:
[3870] P. VAN BAAK.

De Resident van Soerabaya, zich refererende aan de ter zake betrekkelijke Gouvernements publicatien, opgenomen in de *Javasche Courant* van den 14 October jl. no. 82, maakt bij deze bekend, dat op de daarbij vermelde voorwaarden de openbare verpachting van het regt tot den verkoop van **amfioen** in het klein in de residentie Soerabaya over 1864 zal plaats hebben in den dalm van den regent van Soerabaya *op Zaturdag den 31 dezer* des morgens ten 8 ure precies.

Soerabaya, 20 *October* 1863. Namens den Resident
De Secretaris,
(3941) WEGENER.

De Directeur van den Artillerie Constructie Winkel maakt aan belanghebbenden bekend, dat op den 3den November 1863 des morgens om 9 ure, ten zijnen bureele eene publieke

Uitbesteding

zal worden gehouden voor de levering van diverse benoodigdheden van inlandschen oorsprong, ten behoeve van gemelden winkel gedurende het jaar 1864. Omtrent de voorwaarden kunnen, zondagen uitgezonderd, dagelijks tot 12 uren 's middags op voornoemd bureau de noodige inlichtingen verkregen worden.

De Directeur voornoemd.
(3873) LINDWURM.

Wordt bekend gemaakt, dat op WOENDAG den 4 NOVEMBER a. s. des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaija, eene

UITBESTEDING

zal worden gehouden, voor de levering in 's lands pakhuizen van 2000 Nederlandsche kannen Europesche WIJN-AZIJN in goed stevig fust.

Soerabaija, *den 24sten October* 1863.
Namens den Resident:
De Secretaris,
(3967) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag den 4den November a. s. des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van *Soerabaija*, eene

UITBESTEDING

zal worden gehouden, voor de levering in 's lands algemeene pakhuizen alhier van
25.000 Ned. pond **rijst**
250 Ned. kannen versche **klapperolie.**
850 „ brand id.

Soerabaya, *den* 27 *October* 1863.
Namens den Resident:
De Secretaris,
(3969) WEGENER.

Wordt bekend, dat op Zaturdag den 7den November a. s., des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaija, eene

Uitbesteding

zal worden gehouden, voor de verlichting der stad **Soerabaija,** gedurende 1864 en 1864 t/m. 1866.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggende ter inzage op gemeld bureau.

Soerabaija, Namens den Resident:
den 21 October 1863. *De Secretaris,*
(3948) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Maandag den 9den November a. s. des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaya, eene

Uitbesteding

zal worden gehouden, voor de levering gedurende 1864 of 1864 t/m. 1866 van SPECERIJVATEN voor het eiland Banda.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

Soerabaija, *den* 27 *October* 1863.
Namens den Resident:
Le Secretaris,
(3974) WEGENER.

---

op Dingsdag den 10 Nov. a.s.

des voormiddags ten 10 ure, zal ten bureele van den ondergeteekende, eene openbare UITBESTEDING worden gehouden, voor de levering van:

1200 SLAGTOSSEN,

ten behoeve der troepen, in de Zuid & Ooster Afdeeling van BORNEO, gedurende het jaar 1864.

De voorwaarden liggen dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, des voormiddags van 8 tot 2 uren, op het bureau van den ondergeteekende ter lezing.

De Onder Intendant 1ste klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java.

Soerabaya, **SMETS.**
den 27 *October* 1863. (3975)

Op Vrijdag den 4den December 1863, des namiddags, ten tien ure, zullen in één der lokalen van het vendudepartement te Batavia andermaal in veiling worden gebragt, de op den 18 September jl. onverkocht geblevene 400 picols Gouvernements KRUIDNAGELEN, eerste soort en zulks op dezelfde voorwaarden, als waarop de verkoop op laatstgenoemde datum was aangekondigd.

De Direkteur der Producten en Civiele Magazijnen;
Bij afwezigheid;
De Hoofdkommies, belast met het beheer der dagelijksche zaken,
(3920) DEGENT.
Batavia, *den* 6*den October* 1863.

Subcommissie van onderwijs.

Schoolkommissarissen over de maand October 1863.
de Heer Mr. W. s'JACOB, en
„ „ Dr. P. L. ONNEN.

Jongens Weezen Inrigting.

Directeuren over de maand October 1863.
De Heer W. CORES DE VRIES en
„ „ A. A. Th. MOUNIER.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:

H. F. WELJCHARDT.
MET
C. J. MULLER.
Soerabaya, 23 *October* 1863. (3994)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *Dochter* C. C. P. Durand geboren *Razij.*
(3973)

Bevallen van eene *Dochter* A. H. J. de Graaf geb. *Grevelink.*
Enige kennisgave. (3979)

Bevallen van een' *Zoon.* M. W. Lisnet geboren *Vijsma.*
Kedirie, 27 October 1863. (3993)

VENDU-DEPARTEMENT

Publieke Venduтiën.

Op Maandag 2 November 1863.

Bij den luitenant der Infanterie Rijnders in het Pavillioen, van Meubelaire goederen, wegens vertrek te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Dingsdag 3 November 1863.

Bij den heer B. VAN DER ZWAAN in de Chineesche kamp, van diverse goederen benevens een huis gelegen in de kampong Baroe toebehoovende aan wijlen den Arabier SAID OEMAR BIN MOHAMAT BIL Fagie, te houden door den Vendumeester F. W. Ries. en gelijktijdig

Bij den heer J. B. ZEVERIJN aan den Simpangschen weg, van Meubelaire goederen wegens vertrek, te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Woensdag 4 November 1863.

Bij den Pachter der Pandjes huizen OEI SIAN TIANG qq. te Pasarbong, van onuitgeloste pandgoederen, te houden door den Vendumeester V. Oppermann.

Op Donderdag 5 November 1863.

Bij de heeren LE ROY & Co. in de stad, van diverse goederen te houden door den Vendumeester V. Oppermann en gelijktijdig,

Bij den heer B. VAN DER ZWAAN aan de Kalimaas van 138 stuks Sandelboutsche Paarden te houden door den Vendumeester F. W. Ries.

De Belgische douane.

Hoe veel geschrijf en gewrijf er soms noodig is om een enkel voorwerp, hoe klein van omvang 't ook moge wezen, van het eene land naar het andere te brengen, is voor den oningewijde ongelooflijk. Zie hier een geschiedkundig feit uit de laatste dagen, dat we ook aan de beambten der in- en uitgaande regten in Nederland, ter overweging aanbevelen.

Een bon-vivant, een Brusselaar, die te Parijs meer geld verteerd had dan wel met zijne finantiele omstandigheden vereenigbaar was, zag zich verpligt zijn horologie met ketting aldaar in de bank van leening te verpanden; men gaf hem er 150 francs op.

Toen onze bonvivant te Brussel teruggekeerd was, zond hij aan een zijner kennissen, te Parijs, 150 francs met verzoek het horologie uit de bank van leening te halen en het naar Brussel terug te zenden. Deze deed wat hem gevraagd was en meldde den Brusselaar, dat het horologie met den spoorweg was geëxpediëerd.

Den volgenden dag kreeg hij werkelijk een billet van de spoorwegdirectie, waarin ter zijner kennis werd gebragt, dat een collis, tegen betaling van de vervoerkosten, ter zijner beschikking was, in het „*bureel no.* 15 *van het paviljoen des Entrepôts.*" Hij ging er heen doch daar de hier bedoelde kantoren slechts des Dingsdags, Donderdags en Vrijdags open zijn, werd hij uitgenoodigd den volgenden dag terug te komen.

Dien dag had hij nog 25 francs in den zak. Hij nam een rijtuig en liet zich naar het entrepôt brengen. Ditmaal was het *bureel no.* 15 open.

Hij bragt zijn briefje te voorschijn en toonde het aan een heer, die in moeijelijke berekeningen verdiept scheen.

— Is het groote of kleine *vitess?* vroeg de bedinde.

— Is dat niet hetzelfde, als het pak maar aangekomen is?

— Welnu, spreek dan met dien heer.

En hij toonde den Brusselaar zijnen ambtgenoot.

— Ik ben in eene seconde tot uwe orders, — zeide deze.

En deze seconde duurde wel twintig minuten.

Eindelijk begon de beambte in zijne papieren te snuffelen en vond het stuk in kwestie.

— Het is 1 fr. 45, mijnheer!

De Brusselaar betaalde en kreeg in den vorm van kwitantie een billet, om in het *bureel n*°. 4 zijne declaratie te gaan doen.

— Indien gij wilt, dan kan men hier uwe voorloopige declaratie opmaken, zeide een klerk.

— Best, antwoordde de Brusselaar.

Een ander zeer corpulent heer schreef toen de volgende verklaring:

„*Gouden uurwerk; — een in getal.*

„*Bewerkt goud en zilver, — ongebroken goudwerk — een ketting, waarde* 200 *fr.*"

De Brusselaar teekende en betaalde 50 c. Maar de corpulente heer vond, dat er ook een verklaring moest zijn voor het *bureel van waarborg.* Nog eens 50 c.

Met zijne declaratiën moest de Brusselaar naar *'t bureel,* om er een visa op te doen zetten. Vervolgens werd hij naar *bureel n*°. 3 gerenvoyeerd, waar men hem, na een half uur wachtens, verklaarde, dat hij 9 fr. betalen moest.

— Waarvoor? vroeg de Brusselaar.

— Voor inkomende regten, antwoordde men.

— Hé? moet ik inkomende regten betalen? Zeker! *Indien* gij uw horologie in uwen zak gehouden hadt, dan zoudt gij geene inkomende regten te betalen hebben.

De Brusselaar werd kwaad en vroeg:

— Mijnheer, leeft uw vader nog?

— Neen, mijnheer!

— Welnu, *indien* hij nog leefde, dan zou hij niet dood zijn.

Al de geëmployeerden lachten, en de Brusselaar trok naar het *bureel n*°. 10 waar hij een *passavant* moest nemen, om zijn collis naar het *bureel van waarborg* over te mogen brengen.

De *passavant* werd hem, na een half uur wachtens, afgeleverd; hij moest zich toen tot den luitenant-*contrôleur* wenden, waar hem het horologie ter hand gesteld zou worden.

De verificateur opende het doosje en vroeg:

— Dit horologie is in goud, mijnheer, en het is het uwe?

— Wel zeker, antwoordde de Brusselaar: geef op; het is nu al lang genoeg, dat ik er om heen en weder loop.

— Ga naar het *bureel van waarborg,* antwoordde de verificateur koelbloedig; twee douaniers zullen u begeleiden.

— Maar drommels! riep de Brusselaar uit uw douanenstelsel is een nonsens. Wat beteekenen al die *bureels* zonder einde en dat *bureel van waarborg,* waar ik met twee douaniers heen gezonden word, zeker om te beletten, dat ik mijne eigene horologie steel!

— Zoo wil 't het gebruik, antwoordde men.

— Maar wanneer zal ik nu eigenlijk mijn horologie krijgen?

— Binnen tien minuten.

De Brusselaar komt eindelijk met zijne twee douaniers in het bureel.

— Hier is uw horologie, mijnheer! de kosten zijn 12 fr. 85 c.

— Wat zegt gij?

— 12 fr. 85 c.

— Twaalf francs vijf-en-tachtig centimen! roept de Brusselaar uit. En waarvoor?

— Voor den waarborg?

— Wat voor waarborg?

— De waarborg, dat uw horologie en uw ketting wezenlijk van goud zijn.

— Maar, sacrebleu, daar heb ik nooit aan getwijfeld!

— Nu, betaalt gij of betaalt gij niet?

— Neen!

— Dan houd ik uw horologie aan.

Wat moest de Brusselaar doen? Hij betaalde en vertrok, nog tevreden dat hij eindelijk zijn horologie terug had.

Aan de buitendeur gekomen, vroeg hij zijn koetsier hoeveel hij hebben moest,

— Drie uren, mijnheer! antwoordde de koetsier, dat is 6 fr.

De Brusselaar had 23 fr. 80 c. voor zijn horologie betaald en dus van zijne 25 fr. maar 1 fr. 20 meer over. Wat nu gedaan? Hij was gedwongen zich naar de bank van leening te doen brengen en zijn horologie andermaal te verpanden om den koetsier te betalen.

Varietas delectat.

Ons verhaal verplaatst ons in het paleis van

Op Vrijdag 6 November 1863.
Bij den heer D. MAURITZ MARTENS in de stad, van diverse goederen, te houden door den Vendumeester V. Oppermann.
Op Zaturdag 7 November 1863.
Geene. [3989]

Op de Vendutie

van Dingsdag den 3den November a. s.

zal worden verkocht:

Een STEENEN HUIS en bijgebouwen staande in kampoeng Baroe Blok 31 Lt. H. bij de verponding geregistreerd onder Nommer 428 en getaxeerd op *f* 5000,– behoorende tot den boedel van wijlen *Said Omar bin Mohameth Bilfagie.*

(3984) B. van der ZWAAN.

LEES HIER!

Op de Vendutie

van Dingsdag den 3den November,

zal worden Verkocht:

De ARAK FABRIEK Dinoijo liggende in de voorstad van Soerabaija, aan den grooten weg en de rivier; werkende met 7 ketels. Al de werktuigen tot Arak bereiding compleet. De verkoop zal tweeledig plaats hebben naar verkiezing des koopers, met de huurregten van cc. zes jaren en regt van preferentie, voor woonhuis en erf, of voor Slooping zonder de huur.

(3985) **B. van der Zwaan.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK

Op Dingsdag den 3den November

TEN HUIZE VAN DEN HEER

ZEVERIJN,

aan den Simpangschen weg

door

KARTHAUS & MELCHERS,

van eenen keurigen zoo goed als nieuwen inboedel bestaande uit:

Een ameublement à medaillon van massief mahoniehout, bekleed met blaauwe zijde en zamengesteld uit:
2 CANAPÉS.
12 STOELEN.
4 LEUNINGSSTOELEN.
4 VOETENBANKJES.
Een **dito bekleed** met **leder.**
Een **dito boudoir** bestaande uit:
2 CLEOPATRA'S.
4 EASY CHAIRS bekleed met leder.
Eene nieuwe welluidende PIANINO.
Een massief mahoniehouten TOILET COMMODE met marmer.
Een dito dito WASCHTAFEL met marmer.
Fraaije SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
MODERATEUR HANG- en TAFELLAMPEN.
PENDULE en BLOEMVAZEN.
Een SCHRIJFLESSENAAR,
Bataviasche en Soerabaijasche gepolitoerde MEUBELEN als:
LINNENKASTEN, BOEKENKASTEN, DISPENS KASTEN met IJZERGAAS, WASCHTAFELS, ETENSTAFELS, groote en kleine ronde TAFELS, CONSOLES en DIVANS, IJZEREN LEDIKANTEN met toebehooren, eene IJSKIST, PORCELEINEN EETSERVIEZEN, PLEET- en GLASWERK.
Twee MYLORDS waarvan een zoo goed als nieuw.
Twee SPANNEN uitmuntende WAGENPAARDEN.
PAARDENTUIGEN, BLOEMEN in POTTEN en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt. [3988]

Donderdag den 5den November,

VENDUTIE

VAN

Diverse Commissiegoederen

in het vendulokaal van

[3987] LE ROY & CO.

Paarden-Vendutie

Op Donderdag den 5den November a. s.

ZULLEN WORDEN VERKOCHT:

in de pakhuizen vroeger geoccupeerd door de Firma Hill Broekman & Co.

138 stuks Paarden

zoo als nog nimmer van Sandelhout zijn aangebracht, alle van 4 voet tot 4 voet 3 duim hoog, aangebracht per Ned. Ind. schip *Nawan El Joesoer.* De schoonste spannen zoo wel als rijpaarden zijn naar keus te verkrijgen.

(3980) B. VAN DER ZWAAN.

LELANG KOEDA

Hari Kemees tangal 5 hari boelan November mau di djoewal goedangnja njang doeloe pakee pada toewan Hill Broekman & Co.

138 *KOEDA*

njang Begitoe roepa belcom tau bawa tannah Java, ada tingie 4 kakie sampee 4 kakie 3 duim, dating darie Sandelhout pada kappal *Nawan El Djoesoer*; atau pasangnja dan koeda toengang bolie pilie bigimana soeka hati.

(3981) B. VAN DER ZWAAN.

De vroeger geannonceerde verkoop der huurregten van 2,121 bouws woeste gronden, gelegen in het district Rogodjampi, assistent-residentie Banjoewangie, zal onder nadere goedkeuring van het gouvernement

bij inschrijving

plaats hebben op

Zaturdag 14 November a. s.,

DES VOORMIDDAGS TEN 11 URE,

ten kantore van den Agent van de Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij te Soerabaija, bij wien tevens de verkoop condities en nadere inlichtingen te bekomen zijn. De inschrijvingsbilletten zullen tot op gemeld tijdstip ten kantore voornoemd kunnen worden ingeleverd. (3868)

Op 20 November 1800 drie en zestig

zal te Soerabaija, ter plaatse waar alsdan

VENDUTIE

zal worden gehouden, ten overstaan van den deurwaarder bij den Raad van Justitie te Soerabaija Cornelis Frederikus Damwijk, door tusschenkomst van het vendukantoor te Soerabaija, in het openbaar volgens plaatselijke gebruiken aan den meestbiedende worden verkocht **een stuk grond** ter inhoudsvlakte van zeven honderd acht en tachtig vierkante Nederlandsche Ellen en één en twintig vierkante palmen, gelegen te Soerabaija, in de Chinesche kamp, blok één, wijk G., staande ten name van wijlen Oei Boe, blijkens acte op den zevenden Mei 1800 zestig, sub N°. 148 verleden voor Mr. Benjamin de Groot, Regter Commissaris uit den Raad van Justitie te Soerabaija.
Gemeld stuk grond is, blijkens Raadsschuldkennis d.d°. 2 Junij 1800 twee en zestig N°. 85, voor eene schuld groot *f* 4000,— van wijlen Oei Boe voormeld aan Tan Kingbo, handelaar, wonende te Soerabaija, en voor de renten op die schuld, speciaal onder eerste verband ten behoeve van den Crediteur verbonden, en geschiedt de verkoop ten verzoeke van Tan Kingbo voornoemd, krachtens de onherroepelijke volmagt doortoe aan denzelven bij dezelfde Raadsschuldkennis verleend.
Mr. F. H. E. SCHüSLER.
[3976] *Advocaat.*

VERTREK VAN SCHEPEN

Voor vracht en passage

NAAR

NEDERLAND

wordt aangeboden het Ned. A. I. ijzeren fregatschip

CALIFORNIA

kapt. W. de Wijn,
ladende Circa 12,500 picols.
De Agenten.
(3958) ADAM & CO.

Voor passage naar Nederl.

Wordt aangeboden het snelzeilend schip

ALDABARAN,

Kapt. B. G. MIJBOOM,

vertrekkende tegen medio November e. k. Deze gelegenheid is zeer aan te bevelen, zoowel om de ruimte der hutten, als ook omdat er een Med. Doctor aan boord is.
Nadere informatien bij
De Agenten
B. J. VAN ECK & CO.
(3999)

Gelegenheid

tot verzending van GOEDEREN naar alle plaatsen, gelegen aan de *Solo-rivier.*

[3952] B. VAN DER ZWAAN.

Houders van Cognossementen

AAN ORDER.

Over 5000 STAVEN IJZER, afgeladen te Amsterdam door de Heer Trassinet van Baak, en alhier aangebragt per het Ned. schip *Baron van Hardenbroek*, kapt. J. van Rossum, worden verzocht zich ten spoedigste aan te melden.
bij
De Agenten.
[3997] B. KOPERSMIT & Co.

Societeit Concordia.

THE-DANSANT.

Op Zaturdag, den 31sten dezer
's avond om 8 uur.
Namens de Directie.
De Secretaris,
[3938] J. KEIJZER.

Nieuwe

ROTTERDAMSCHE COURANT

A°. 1864.

MAIL-EDITIE.

ABONNEMENTS-PRIJS *f* 40,—.

Abonnés voor bovengenoemden Jaargang worden beleefd verzocht, tijdig opgave en remise te zenden aan de ondergeteekenden, kunnende alleen **na vooruitbetaling** de aflevering geschieden.
De Agenten,
G. KOLFF & Co.,
Mede te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co.
20 October 1863. (3992).

Een geëxamineerde Eerste en Tweede Stuurman thans zonder betrekking, wenschen zoodanig gaarne weder geplaatst te worden.
Nadere informatiën bij
(3957) P. KERVEL & Co.

Photographisch - Atelier,

van

M. H. HABEWIJN.

Alle dagen geopend van *Acht* tot *Twee* uren, in de Boomstraat.
Alwaar tevens verkrijgbaar is, een uitmuntend PHOTOGRAPHIE-TOESTEL, met alle benoodigde preparaten en handleiding voor beoefenaars der PHOTOGRAPHIE.

DE

PRIJZEN der PORTRETTEN:

zijn op heden
BELANGRIJK VERMINDERD.
als volgt:

Op *GLAS*.................. *f* 5.—
„ *PAPIER per douzijn*..... *f* 15.—
„ *PAPIER per half dito*... *f* 10.—

[3864]

den grootvizier van den Sultan van Turkijë.
Een Turksche mijnheer met een fraaijen tulband op het hoofd, is zoo even het prachtig ingerigte kabinet binnengekomen.
„Ziedaar mij dan eindelijk in functie als groot-vizier;" bromt hij in zijn grooten baard.
„Honderd en zeven-en-dertig vrienden zijn mij sedert de troonsbestijging van Abdul-Aziz voorgegaan; elk krijgt zijne beurt;thans is het de mijne.... Nemen wij eens even poolshoogte...."
Hij sluit eene groote ijzeren brandwaarborgkast open, maar sluit die, na een blik in geworpen te hebben, nijdig weêr toe.
„Niets!... dat ziet er miserabel uit!"
Een tweede exemplaar van dat meubelstuk wordt door hem open gesloten, maar met hetzelfde gebaar weêr digtgeworpen.
„Ook niets! het schijnt, dat mijne voorgangers... Enfin! ik zal den tijd wel hebben om een paar goede zaakjes tot stand te brengen... Waarmeê zullen wij onze functie beginnen?... Laat ik eerst maken, dat ik iets te eten krijg!"
Hij schelt. De major-domus van het paleis verschijnt.
„Breng mij een ontbijt *à la fourchette* met een flesch Bourgogne!" beveelt de groot-vizier.
„Allah is groot en ik ben zijn slechtste creatuur, heer! maar ik ben in dienst van den groot-vizier...
„Welnu, ik ben groot-vizier; het vertrouwen van onzen groot moedigen Heer en Sultan heeft mij zoo even tot deze hooge waardigheid geroepen."
„Dus de tweede sedert van ochtend?! Allah is groot!"
„Geen praatjes! breng mij mijn ontbijt of ik laat je fijnhakken. Zorg dat een uur na mijn ontbijt een officieel rijtuig voor kome; ik ga dan naar den Sultan."
De major-domus verlaat het kabinet. De groot-vizier stopt een pijp; kort daarna komt een zeer corpulente Turk onaangediend binnen.
„Bij Mahomed! wie geeft u het regt om in het kabinet van den groot-vizier te komen, zonder audientie te vragen?" roept de groot-vizier gramstorig uit.
„Groot-vizier! gij?.... Kom, kom! daar is niets van aan, vriend!"
„Allah il Allah! dat is brutaal!.... Zie hier mijne benoeming."
„En zie hier de mijne.... de handteekening van den Sultan is nog nat."
„Drommels! mijn opvolger! en ik heb nog niet eens als groot-vizier ontbeten!"
„'t Spijt me, vriend! maar de belangen van den staat gaan vóór. Adjé!"
De ontslagen groot-vizier vertrekt. De nieuw benoemde nadert de tafel, waarop eenige papieren liggen.
„Ah, arbeid! laat zien.... Eene ten halve ontworpen diplomatieke nota.... hm, hm!.... zal ik die nog tijd hebben om die te voltooijen?"
De major-domus komt binnen.
„Vergeving, Excellentie! Allah is groot en ik heb vergeten Uwe Excellentie te vragen of Uwe Excellentie gesneden ham bij het ontbijt wilt hebben.... Allah, Mohammed en Aziz! dat is niet de Excellentie van zoo even!!"
„Neen, vriend! Ik ben thans groot-vizier. Mogt een der leden van den Divan komen, dan ben ik niet t'huis, hoor je!"
„Bestig. Uwe Excellentie! Maar het ontbijt?"
„Breng dat maar.... Geef er een flesch Beijersch bij!"
„Allah is groot, Uwe Excellentie! maar wij hebben geen Beijersch bier...."
„Geen Beijersch bier? Turkije is nog veel ten achter; ik zal liberale hervormingen invoeren.... en Beijersch bier. Ga!"
De major-domus vertrekt. Op het zelfde oogenblik komt door een andere deur een kleine Muzelman binnen, die in zijn linker oog een lorgnet heeft.
„Een vrolijke goede morgen, pacha! altijd wel geweest?"
„Ik ben van daag niet te spreken; ik heb pas mijne functie aanvaard; kom morgen maar terug!" roept de dikke groot-vizier wrevelig.
„Ho, ho, niet op dien toon, vadertje! wacht een beetje! ik kom u je ontslag als grootvizier brengen."
„Hè?"
„Zie hier."
„En wie is mijn opvolger?"
„Ik."
„Excellentie, verschoon mij...."
„Vertrek, mijnheer! ik heb geen tijd om u verder aan te hooren; de zaken van staat roepen mij."
De corpulente Muzelman gaat heen: ter zelfder tijd komt de major-domus binnen met het ontbijt.
„Allah is groot! al weêr een nieuwe grootvizier!!"
„Voor wien is dat ontbijt?"
Voor zijne Excellentie den groot-vizier, heer!"
„Goed! zet het dáár maar neêr. Gij moet terstond een boodschap zenden aan den minister van financiën, dat ik hem hier verwacht.
„Allah is groot! Uwer Exellenties bevel zal nagekomen worden."
De major-domus vertrekt. De nieuwe grootvizier zet zich aan tafel, bindt zijn servet voor en neemt zijn vork op.
Daar wordt haastig de deur geopend en een lange magere Turk komt binnen, loopt terstond op de gedekte tafel toe en zegt waarschuwend:
„Een oogenblik, mijnheer!"
„Hoe! gij vermeet u?... Ik ben groot-vizier."
„Gij *waart* het, ja!"
„Hoe?!"
„Zijne Majesteit de Groote Heer heeft mij in uwe plaats benoemd."
„Maar dat is niet mogelijk! geen half uur geleden heeft Z. M. het besluit mijner benoeming onderteekend."
„Nadere overwegingen zullen Z. M. van besluit hebben doen veranderen. Zie hier, ter uwer overtuiging, mijne aanstelling."
„Het is zoo! Ik heb de eer Uwe Excellentie te groeten."
„Bonjour!"
De lange magere groot-vizier zet zich, in de plaats van zijn ambtsvoorganger, aan de ontbijt-tafel, maar zich bezinnende, werpt hij de vork weg en begeeft zich naar de schrijftafel.
„Ik wil eerst een dekreet schrijven," zegt hij bij zich zelven, „waarbij mij pensioen wordt toegekend; ik kan dan nog ontbijten wel waohten tot na mijne aftreding...."

TE HUUR.

Een ongemeubeleerd BOVEN HUIS in de Werfstraat.
Te bevragen en te bezigtigen.
bij
[3993] L. W. VAN DER ZWAAN.

Phoenix Fire Office.

Gevestigd te LONDON sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **WOON-** en **PAKHUIZEN, MEUBELEN, KOOPMANSGOEDEREN, enz.**, zoomede op **SUIKER-, KOFFIJ-** en **THEE-ETABLISSEMENTEN**, tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen in de steden, zoomede op goederen in dezelve. . . . 1% 's jaars

Op gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . . . ½% 's jaars

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van **Steen** met **Pannen** gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig . . . . ¾% 's jaars

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1% 's jaars

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . . 1½% 's jaars

Op Schepen, liggende op Reeden. 1% 's jaars

E. MOORMANN & Co; *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co; te *Samarang.*
P. KERVEL & Co; te *Soerabaija.*
(3161)

AUDINEAU FRÈRES

SELLIERS-CARROSSIERS, PASAR BESAR

SOERABAIJA.

Ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent de recevoir des.

Voitures d'Europe

Elégantes et solides à des prix modérés, telles que:

Calèches, Vis à Vis à tente, Coupés Clarences, Mylords, Américaines etc.

Leur magasin est en même temps bien assorti de toutes sortes de Voitures, Handchaises, Bandys de leur fabrique. On trouve chez eux de bonnes voitures d'occasion à vendre ou à échanger avec garantie. Des voitures de voyage à vendre ou à louer.

Plus: Harnais, selles, le tout en cuir d'Europe et de toutes les formes, bien conditionnés aux prix suivants.

Harnais pour deux chevaux à la rasse de ƒ 135 à 150.
do. avec mantelet „ 200 à 300.
„ do. quatre do. „ 300 à 400.
„ Bendys de 60 fl. et au dessus.

Ils se chargent également de tout espèces de réparations à des prix modérés et donnent une garantie.

Articles de carosserie de tout genre. (3942)

GRASBOTER

MERK

VAN DER LEEUW.

Pas aangebragt.
[3998] KARTHAUS & MELCHERS.

Puik Rookspek,

Vijftig Cent, per pond à Contant.
bij
POLAK.
(3879)

ONTVANGEN

Puike ZOETEMELKSCHE
EN
LEIDSCHE KAAS.
bij
(3977) GEBRS. VAN DELDEN.

Depot van Geraffineerde SUIKER.

Bij den ondergeteekenden *verkrijgbaar*

BROODSUIKERS.

Weg. circa 7. Amst. ponden à ƒ 3.— *Contant.*
Bij groote hoeveelheden zal RABAT worden gegeven.
[3995] D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Pas Ontvangen.

KALFSZWEZERIKKEN.
KEELTJES en LIPJES.
KETTING SAUCIJS.
PEKELWORST.
ROOKWORST.
ROLPENS.
ROOKSPEK.
PEKELSPEK.
CERVELASWORST.
GEROOKT VLEESCH.
GEROOKTE OSSENRIBBEN.
GEROOKTE OSSENHAAS.
SAUCIJS de BOULOGNE.
Groote HAMMEN.
(3978) **GEBRS. VAN DELDEN.**

IN COMMISSIE

DAMESSCHOENEN
in soorten.
bij
(3986) DURAND.

Voortdurend Verkrijgbaar

IN TOKO BOOMSTRAAT,

à Contant,

Holloway Pillen en Zalf.

Doosjes PILLEN à ƒ 1.— 3.— ƒ 5.—
Potjes ZALF à „ 1.— 3.— „ 5.—
J. J. van den MUIJSENBERG.
(1756)

Photographisch Atelier

van
CLLAND & ZOON,
alle dagen geopend van 8 tot 12 uur.
GATOTTAN in het huis vroeger bewoond door den WelEd. Heer NOSSE (3488)

Pas Ontvangen

Puike BOTER.
bij
S. H. WANDERS & CO.
(4000) *Heerenstraat.*

Met toestemming van den Resident.

Australian Hippodrome

VAN

Mr. LEWIS.

OP HET COMEDIE-PLEIN.

Het HIPPODROME zal iederen avond gedurende 3 weken geopend zijn, te beginnen op morgen den 29sten dezer.

Prijzen der plaatsen.

1ste Rang	ƒ 4.—
Militairen in uniform en kinderen	„ 2.—
2de Rang	„ 2.—
Militairen en kinderen	„ 1.—
3de Rang	„ 1.—

(*Op den derden rang geene halve prijzen.*)

AANVANG DES AVONDS 8 URE.

Van ½7 uren s' avonds zal de cirque geopend zijn. [3990]

NEDERLANDSCH-INDIE

SOERABAYA 30 October 1863.

Opgave van de politie

omtrent personen, wier passen voor aankomst of vertrek zijn geviseerd geworden.

voor Aankomst.
B. F. de Lange, van Bezoekie.

voor Vertrek.
B. F. de Lange, naar Bezoekie.

— Op de heden morgen gehouden vendutie van effecten zijn 30 aandeelen in het particulier prauwenveer te Soerabaija verkocht varierend van 180% tot 183 %, en 11 aandeelen in de Soerabaijasche Zee Assurantie Maatschappij opgehouden tot 86%.

BATAVIA.

Aan
De Redactie van het Indisch Weekblad van het Regt.

Naar aanleiding der op den 19den October jl. gehouden teregtzitting in de zaak der van overtreding der opium-pacht-voorwaarden beschuldigde Chinezen van de Tjoen Lian Shien ben ik in staat gesteld het volgende mede te deelen;

In de maand Mei had de recherche kennis gekregen dat verscheidene schepen van Singapore, hier opium zouden trachten in te smokkelen.

Indedaad werd ook met het schip *Zien Hiem* opium ingesmokkeld, hetgeen bewezen werd en weshalve onder anderen dit schip verbeurd verklaard is geworden, evenzoo moet volgens opgave der recherche vrij zeker wezen, dat ook de wangkang Srie Bintang opium heeft aangebragt, hoezeer die bij de komst der recherche over boord moet zijn geworpen, zonder dat men eenig spoor daarvan heeft kunnen ontdekken.

Terzelfde tijd arriveerde alhier ter reede de chineesche wangkang Tjoen Lian Hiem, gezagvoerder Lim IJan Tjoe en door zekeren Nio Ango gehuurd, welke zich in strijd met de bestaande bepalingen onmiddelijk aan wal begaf.

Den volgenden morgen begaven zich twee chinezen Tan Giok Tjouw en Loa Inlok met eene tambangan aan boord der Tjoen Lian Hien en namen ter halverweg de chinezen The Akoe en Kioe Angie op, die zich aan boord van eene andere ter reede liggende wangkang bevonden.

Aan boord der Tjoen Lian Hien gekomen, klommen de twee van wal gekomene Chinezen naar het achterschip, terwijl Tho Akioe en Kioe Angie naar het voorschip en van daar naar beneden gingen.

Na verloop van een kwartier kwamen deze beiden, een bruin kistje medebrengende, in de tambangan terug; een der Chinezen van de wangkang, Lie Assie, vergezelde hen en de primitieve huurders der tambangan volgden.

Koe Angie gaf toen met voorkennis der primitieve huurders te kennen naar de andere wangkang te willen terugkeeren, doch de Djoeroemoedie der tambangan weigerde zulks, onder waarschuwing dat geene overscheping zonder consent mogt plaats vinden.

Koe Angie zeide daarop dat hij dan zijn goed in zee zoude werpen, hetgeen de achterdocht der tambanganvoerders opwekte, die toen bespeurden dat hij zich heimelijk van eenen gordel onder zijn baadje ontdeed, en die in zee wilde werpen.

De tambanganvoerders verzetteden zich hiertegen, riepen om hulp, zoodat de kommies-visitateur Simons, die zich op de Srie Bintang bevond zulks hoorde, zich naar de tambangan liet roeijen en Koe Angie arresteerde, die toen bevonden werd 30 thails geprepareerde opium bij zich te hebben. Die opium is later gebleken niet van den pachter afkomstig te zijn.

De Heer Simons liet zich toen naar de wangkang roeijen en verklaart toen alle de chinezen bij elkander te hebben zien staan, bezig goed in zee te werpen, speciaal een kistje te hebben zien ledigen; dat bij zijne komst de opvarenden en de passagiers der wangkang bij elkander aan bakboord stonden en hunne houding volkomen was alsof zij hem beletten wilden aan boord te komen, hetgeen door den boomwachter Djamaloedien bevestigd wordt, die volgens zijne opgave verpligt was eenige Chinezen van zich aftestooten ten einde voor Simons en zijne volgelingen een weg te kunnen banen.

De Heer Simons verklaart verder opgemerkt te hebben dat eenige Chinezen achteruit met de golok in de hand stonden, weswegen hij den boomwachter naar het wachtschip zond om hulp te verzoeken, waarop een korporaal en vier mariniers zijn gekomen.

Intusschen had ook de kommies von Schukman zich aan boord begeven; in zijne tegenwoordigheid bekende Koe Angie aan Simons dat hij de in zijn bezit achterhaalde opium van Singapore had doen komen en uit het voorschip gehaald.

Deze opgave heeft Koe Angie evenwel later zonder aanvoering van redenen ingetrokken.

Simons liet daarop in dit gedeelte van het schip een onderzoek instellen en vond twee kisten waarvan een met zeewater nas was uitgespoeld, eene andere op den bodem en aan de kanten duidelijk sporen van opium, toenmaals nog nat, vertoonde, die ook door den gemagtigde des pachters daarvoor herkend zijn.

Toenmaals en bij het voorloopig onderzoek wilde niemand die kisten voor de zijnen herkennen of wilde den eigenaar daarvan aanwijzen; bij de teregtzitting echter heeft de beklaagde Lie Assie de met zeewater uitgespoelde kist voor de zijne herkend en heeft men Lim Anjam een der opvarenden als den eigenaar van de kist, waarin zich de opium-sporen bevonden, aangewezen; afgevraagd, waarom zij zulks niet vroeger hadden opgegeven, antwoorden zij toenmaals ziek en bingoen geweest te zijn.

Toen Simons het bewijs had dat met die wangkang opium ingevoerd was, begaf hij zich naar den wal en met den controleur der recherche naar den Assistent-Resident om hulp te verzoeken, welke hem daartoe den onderschout Theunisse en eenige oppassers medegaf. Bij de komst van die ambtenaren namen de Chinezen weder eene dreigende houding aan, waaraan evenwel door de cordate handelwijze van voornoemden onderschout, die den eersten Chinees terstond aangreep en arresteerde, een einde gemaakt werd.

Zij zijn alstoen allen gearresteerd als beschuldigd van verzet tegen de recherche en invoer van gesmokkelde opium ter zake van beide welke feiten een onderzoek is ingesteld.

Bij het onderzoek evenwel bleek dat het verzet zich niet tot feitelijkheden had uitgestrekt en er derhalve geene termen bestonden eene strafvervolging intestellen.

Opium echter was aan boord achterhaald; gelijk door Koe Angie zelf aan den heer Simons bekend was, had men getracht die intesmokkelen.

Mogt het gedrag der passagiers en opvarenden al geene aanleiding tot eene crimineele vervolging geven, hunne houding, alle omstandigheden die deze aanhaling vergezelden, wettigden het vermoeden dat deze Wangkang eene der aangewezene smokkelvaartuigen was, en dat de opvarenden en passagiers daarvan bewust waren.

Daarbij kwam dat geen hunner toenmaals opheldering wilde geven wie eigenaar der achterhaalde kisten was of wie met Koe Angie gesproken had; evenmin wilden de Chinezen die met hem in de tambangan gezeten hadden zulks doen, en zulks waren aanwijzingen dat allen in het onwettig vervoer van opium betrokken waren.

Zij zijn derhalve naar den regter verwezen opdat deze uitspraak zoude kunnen doen.

De teregtzetting werd evenwel door de ziekte der beschuldigden verhinderd; dit was een ongeluk aan niemand te wijten.

Eerst tegen de helft der maand October verklaarde de geneesheer dat allen ter teregtzitting aanwezig konden zijn.

Nadat het onderzoek bewezen had er ten deze geene gronden waren tot eene crimineele vervolging, is alle faciliteit gegeven om een ieder die slechts eenigermate borgtogt konde stellen te ontslaan gelijk ook uit het groote aantal blijkt van hen die op vrije voeten zijn gesteld.

De pondok aan de werf waar de Chinezen bewaard zijn is niet ongezonder dan de andere gevangenissen alhier, evenmin is het aantal sterfgevallen aldaar menigvuldiger. Ieder die zich eenigzins ongesteld gevoelt of zulks voorgeeft wordt onmiddelijk naar het stadsverband gezonden en daar verpleegd.

Men kan aannemen dat de geneesheeren niemand dan genezen daaruit zullen ontslaan.

Het groote aantal der sterfgevallen onder deze lieden in tegenoverstelling van andere gevangenen is dus aan niemand te wijten en kan de oorzaak veeleer gezocht worden in de onthouding van het heulsap, aan welks gebruik zij gewend waren.

De Wangkang eindelijk is nimmer door de policie in beslag genomen, de recherche heeft die naar de boom gebragt om te onderzoeken of er zich nog meerder opium in bevond en is, toen zulks niet bleek, ter beschikking van den gezagvoerder gesteld. Daar hij echter het schip niet wilde aanvaarden heeft de recherche dit ter bewaring doen bewaken.

Z.

Mogt het gebeurde leiden tot afschaffing; althans wijziging der bestaande bepalingen op de voorloopige aanhouding bij overtredingen, waarop wij de behandeling van het Inlandsche reglement meer bepaald denken terug te komen, zoo zal het ten minste eene nuttige zijde hebben gehad.

Eene dadelijke afdoening van overtredingszaken die niet tot de policierol behooren, zal altijd met de thans bestaande organisatie moeielijk blijven, zelfs al doen zich geen verhinderingen van ziekte of van anderen aard voor.

Red.

[*Ind. Weekbl. v. h. Regt.*]

AMERIKAANSCHE OORLOGSCHEPEN.

De *Atlanta*, een zuid-amerikaansch pantserschip dat aan de regering een millioen dollars gekost heeft, was het fraaist en meest vermogend oorlogschip hetwelk zij ooit gehad heeft, het was van denzelfden bouw als de *Merimac* doch veel grooter, van drie dekken voorzien terwijl het over deszelfs geheele lengte 300 voeten lang was.

Het stukkendek was 200 voet lang en 40 voet breed, daar beneden bevonden zich de hutten van den kommandant en de bemanning zoomede het wachtkwartier.

Nog lager is het koebrugdek alwaar de scheepsbenoodigdheden en provisien worden geborgen. Voor en achter bevinden zich ter zelfder hoogte de magazijnen, terwijl de machinerien in het midden van het schip geplaatst zijn.

De pantserplaten waren een voet dik, de buitenhuid bestaat uit geslagen ijzeren staven van twee duim dik, welke loodregt geplaatst zijn, onder deze bevinden zich dito staven welke horizontaal zijn bevestigd.

Daarop volgt eene soliede eikenhouten bekleeding van 4 duim dik en eene even dikke dito van pijnboomhout, welke als wij goed zijn ingelicht de laatste laag der bekleeding vormt.

De geschutpoorten, door welke zes, naar het stelsel van Brook vervaardigde stukken geschut, hunne lading naar buiten werpen, die

in een vroegere aanval in de haven van Charleston zulke geduchte uitwerkselen onder de de noordelijke pantserschepen te weeg bragten, worden door losse dekstukken van ijzer en eikenhout bedekt.

Voor en achter is een 7 duims kanon à pivot geplaatst, terwijl elke batterijzijde met twee 6 duims kanonnen bewapend is; alle deze stukken zijn gegroefd.

Dit ontzagwekkende schip was bestemd, om na het verlaten van het zuidelijk grondgebied de blokkade-monitors te vernietigen, de noordelijke, in de haven van Charleston liggende oorlogsvloot uit elkander te drijven, alle zuidelijke havens te bezoeken wier bevolking tot de noordelijke was toegetreden den vijand te verdrijven en de blokkade te verbreken.

De noordelijke monitors of torenschepen waren het eerste aan de beurt.

Men achte zich zoo zeker van de overwinning der *Atalante*, dat toen zij met het vallen van den avond zich liet afzakken om haar reuzenwerk aan te vangen, vele stoomschepen met passagiers en zelfs met dames beladen haar op haren togt volgden.

Wanneer het schouwspel afgeloopen zoude zijn waren deze stoomschepen bestemd om de wrakken der monitors in de haven te slepen, terwijl de *Atalante* na deze kleine schermutseling hare reis zoude voortzetten, waartoe zij zeer goed was uitgerust. Instede van de honderd ladingen voor elk stuk welke gewoonlijk worden medegenomen, had zij minstens tien maal zooveel aan boord, met eene in evenredigheid staande hoeveelheid klein geschut.

Het eerste noordelijke oorlogschip hetwelk door haar ontmoet werd, was de *Weehawken* een monitor, die omstreeks één derde van hare groote en slechts één enkele toren had, waarin twee 15 duim kanonnen, waaruit 440 ponders worden geworpen, waren geplaatst.

Het gevecht tusschen deze twee schepen werd spoedig beslist, aangezien binnen 15 minuten tijds de *Weehawken* het reuzenschip volkomen reddeloos had geschoten.

De *Atalante* opende het eerst het vuur door drie schoten uit hare zware gegroefde kanonnen, dit werd door een enkel torenschot beantwoord, doch dit enkele schot schijnt het feit beslist te hebben.

De ontzagwekkende 440 ponder is dwars door de gepantserde zijde van de *Atalante* heen gedrongen en heeft niet minder dan 40 man buiten het gevecht gesteld, waarbij vele gewond werden door de splinters, die in alle rigtingen rondvlogen.

Een officier heeft later verklaard, dat de schok zoo hevig was, dat hij op den grond gevallen is, en hoewel ongedeerd gebleven zijnde in tien minuten niet kon opstaan.

Een tweede schot verbrijzelde eene der zware ijzeren geschutpoorten en stelde andermaal 17 man, zoowel dooden als gekwetsten, buiten gevecht. In het geheel zijn slechts 5 schoten gedaan, terwijl door de drie laatste schoten de stuurstoel en de schoorsteen werden weggenomen, de twee stuurlieden werden gewond en vele schade aan den romp werd toegebragt.

Het gevecht was reeds afgeloopen, vóór de *Valianet*, een andere noordelijke monitor van gelijk soort als de *Weehawken*, digt genoeg nabij was om een enkel schot te kunnen doen.

Aldus werd de *Atalante* na haar eerste gevecht van omstreeks een kwartier uurs, door een monitor die slechts een derde van hare groote en hare bewapening had, door de noordelijken die geen enkel man verloren hebben, prijs gemaakt en in noordelijk oorlogschip herschapen.

Dit zijn de strijdkrachten van de *Weehawken*, dat slechts een monitor met één toren en twee kannonnen is. Een andere noordelijke monitor de *Roanoke*, heeft 3 torens met 3 paren kanonnen van 15 duim met welke evenzoo projectielen van 440 ℔ geworpen worden; deze is dus drie malen zoo sterk als de *Weehawken* en een zelfde soort schip als de *Merimac*, welke zoo roemvol met de eerste monitor gestreden heeft; behalve dat zware geschut is zij nog voorzien van een geduchte stormram van de grootste soort, welke aan den voorsteven werkt.

Het ijzeren bekleedsel, en de ijzeren platen of liever blokken, waaruit de torens gevormd zijn, kunnen alle kogels en bommen weerstaan.

Op eene reis van New-York naar Hampton Roads is de snelheid der vaart gebleken en toen, zoo men zegt, 10 knoopen in het uur gemaakt.

Als eene andere type van zeeschepen welke door de Vereenigde Staten wordt aangemaakt dat zoo spoedig mogelijk het dok zal verlaten, noemt men de *Canonicus*, in welk schip men eene combinatie van den monitor en den stormram aantreft, ten wiens aanzien door het noordelijk gouvernement orders zijn gegeven, om met den meesten spoed gereed gemaakt te worden.

Deze geheele vloot zou reeds voorlang zeevaardig geweest zijn, bijaldien er geene verbeteringen aan toegevoegd waren, waartoe men door de ondervinding tijdens het beleg van Charleston opgedaan, geleid werd.

Men beweert dat de *Cononicus* het dubbele voortstuwend vermogen van andere pantserschepen bezit en schat de vaart op 12 knoopen per uur. De pantserplaten van de romp zijn 5 duim dik behalve het binnenbekleedsel.

Achter deze 5 duims ijzeren platen bevinden zich twee 6 duim dikke geslagen-ijzeren strooken, welke in het houtwerk bevestigd zijn en het geheele schip als een laag van zes duims dik, onder de uitwendige bekleeding omgeven, zoodat daardoor eene totale ijzerdikte van 11 duim langs de geheele romp gevormd wordt.

De ijzeren platen van den toren zijn 12, die van den stuurstoel 10 en die van den schoorsteen 8 duim dik. Even als de *Weekawken* en *Roanoke* is ook dit schip met Dahlgreens geschut bewapend, waaruit 440 ℔ kogels geworpen worden. Aan de voorsteven steekt een van gehard ijzer vervaardigde, 12 voet lange vork uit.

Het schip is 257 voet lang, 46 voet breed en verplaatst 1700 ton water, terwijl de machines een vermogen van 700 paardenkrachten bezitten; het is geheel waterdigt en in zee zijnde, slechts een paar voet van den romp zigtbaar.

De vernuftige toepassing van deze verwoestings-werktuigen voor kust,-haven-en blokkadedienst, zal vermoedelijk spoedig worden uitgebreid tot gevechten in diep water en zeereizen.

Ofschoon ook al een monitor in eenen storm moge gezonken zijn, zijn er immers ook vele oorlogschepen onder gelijke omstandigheden verongelukt?

De Amerikanen hebben vooralsnog geene andere gelegenheid gehad dan om in den kortst mogelijken tijd, zulke schepen te voorschijn te brengen, welke het best geschikt zijn voor de kustdienst aan de zuidkust en op de zuidelijke kreeken en rivieren.

Wat men ook denken moge over de les welke uit de ontmoeting van den eersten monitor en de *Merimac* kan getrokken worden, zoo schijnt er echter geen twijfel te bestaan, aangaande de gevolgtrekking, die men betrekkelijk het gevecht van de *Atalante* en de *Weehawken* maakt.

Het noordelijk gouvernement stelt een zoo onbeperkt vertrouwen in het 15 duims Dahlgrens geschut, dat het iederen dag er een uit de smelterijen laat halen, naar gelang zij gereed zijn.

Wanneer nu de Amerikanen in het vervolg wapenen willen doen aanmaken, hebben zij het voordeel dat zij daarbij voorgelicht zullen zijn door de in dezen oorlog verkregen kennis, uit proefnemingen met de volkomenste offensieve en defensieve werktuigen, zoowel voor zee, als landgevechten welke van de jongste wetenschappelijke dagteekening zijn.

Men heeft ten aanzien van dit onderwerp eene aardige rekenkunstige reeks gesteld, wel der beschouwing en oplossing waardig.

Indien een schip als de *Atalante* in een kwartier uur tijds platgeschoten en genomen kan worden, door een ééntorens monitor met twee 15 duims Dahlgrens stukken, hoe lang zal dan de *Roanoke*, een drie-torens-monitor met zes 440 ℔ᵉ bewapend werk hebben, om elk gepantserd schip te nemen?

Hoe zullen de betrekkelijke kansen staan tusschen de *Roanoke* en de *Gloire*, of tusschen de *Warrior* en *Minotaur*.

De Franschen houden de *Gloire* voor het beste schip ter wereld in zijn soort, doch hoe zal zij den aanval doorstaan van 5 schoten als die, welke de *Atalante* reddeloos maakten?

Deze nieuwe oorlogschepen schijnen ingerigt te zijn naar een beginsel dat Napoleon met zoo gunstig gevolg te land heeft toegepast, om namelijk vernielende massa's ijzer op het aanvalspunt te rigten.

Instede van zes 68 ponders op den vijand los te branden, doet men één enkel schot met een 440 ponder, met den uitslag als hierboven is medegedeeld.

Daardoor wordt men tot de gevolgtrekking geleid dat in toekomstige zeeoorlogen, een monitor als de *Roanoke*, tusschen eene vloot naar het oude model vervaardigde gepantserde schepen, gelijk zal staan, met een dezer laatste onder eene vloot van houten schepen, of met een leeuw onder eene kudde koeijen.

Post.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het schip.	Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeld.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Oct. 29	Eng. bark.	Palembang.	Sech Oemar Bagelaar.	274	Samarang.	23 Oct.	geen	Soerabaija.	
„ „	Ned. Ind. bark.	Alnoer.	Said Abd. Rachman.	112	Banjermass.	21 „	„	„	
„ „	„ „ sch.	Ardjoeno.	Sariedjo.	20	Balie.	23 „	„	„	
„ „	„ „ „	Maria.	J. Piazza.	41	Grisee.	29 „	„	„	

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaya.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Zr. Ms.	Wachts.	Juno.	.....	k.t/z. Westerouwen v. Meeteren	...	...
„	Stooms.	Vice Adm. Koopman.	.....	Luit. t/z. 1 kl. Schuurman.	...	...
„	„	Etna.	.....	L. t/z. 1 kl. C. A. W. Halverhout.	...	...
„	„	Celebes.	.....	Luit. t/z. 1 kl. Jonkh. D. Bowier.	...	...
„	„	Amsterdam.	.....	„ „ Muller.	...	...
„	„	Sindoro.	.....	Kapt. Luit. t/z. J. M. de Jongh.	...	...
Gouvernements	Stoomer	Draak	.....	A. Smit.	...	...
„	„	Kapoeas.	.....	E. J. G. Prive.	...	...
„	„	Hertog Bern.	172	J. H. Stolte.	...	...
Nederlandsche	Sleper	van Os.	.....	W. Glaser.	...	...
„	Schoen.	Tollens.	376	Vertvagen.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
Zweeds.	Schip	Norden.	306	H. Wahlmen.	...	id.
Engelsche	„	Marseilles.	564½	D. Clements.	Nederland.	id.
„	„	Merchantman.	447½	W. Gardiner.	In Reparatie.	id.
Nederlandsche	„	Marinus Willem,	347	J. Buijser.	Nederland.	id.
„	„	Straat Balij.	393	J. P. Bakker.	...	id.
Ned. Ind.	Stooms.	Palembang.	58	M. H. Munnick.	...	W. Cores de Vries.
„	„	Kraton.	28	J. Martens.	...	id.
„	„	Prins van Oranje.	120	J. van Zandwijk.	...	id.
Nederlandsche	Schoen.	Alexander.	223	A. Dekkers.	...	id.
„	Schip	Duisburg.	656½	E. Holljes.	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
„	Bark	A. R. Falck.	339	D. V. Duijvenbooden.	...	id.
„	„	Jacoba Helena.	387	J. J Swart.	Nederland.	id.
„	„	Baron van Hardenbroek.	270	J. van Roosum.	...	id.
Pruiss.	Schip	Germania.	452	W. Franke.	...	id.
Frans.	„	Chaptal.	298½	T. Hoear.	...	J. Cezard & Co.
Nederlandsche	Bark	Paul Johan.	357	A. Kooij.	...	id
„	„	Decima.	241	H. Grivel.	...	id.
„	Schoen.	Isaac Charles.	68½	W. K. E. A. Pare.	...	B. van Leeuwen & Co
„	Schip	Maria.	41	J. Scharff.	...	id.
„	Bark	Ridderkerk.	399	H. Teerlink.	id.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Generaal Michiels.	207	P. Visser.	id.	id.
„	Schip	Bilkerdijk.	398	A. Vistor.	...	id.
„	Brik	Antoinetta.	69	W. H. Voll.	...	Arnold & Zonen.
„	Bark	Johanna Maria.	351	L. J. Wilhelmie.	id.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
„	„	Zeemanshoop.	376	G. N. R. Fhaff.	...	id.
Zweedsche	„	Dijgden.	206	A. M. F. Ahrenberg.	Kanaal Orvee.	id.
Nederlandsche	„	Bintang Timoor Ingkiet.	84	J. W. Bitterberg.	...	Anemaet & Co.
Nederlandsche	Schoen.	Clipper.	95	L. Eschauzier.	...	id.
„	„	Will. Kroonp. d. Ned.	399	W. J. Bourghelles Zett.	...	E. Ten Brinck & Co.
„	Bark	Aldebaran.	305	G. Geerling.	...	id.
„	„	Herman de Ruiter.	317	W. L. Esink.	...	id.
„	„	Marzoek.	120	D. Cowan.	...	...
„	„	's Kanderla.	262	D. F. Varkevisser.	...	...
„	Bark	Lachmadie.	121	J. Prins.	...	...
„	Brik	L. Esperance.	68	J. Scharff.	...	...
„	Schip	Californie.	343	M. de Wijn.	...	Adam & Co.
Eng.	„	Jeannie Oswald.	.....	Devine	Australie.	P. Kervel & Co.

In- en Uitvoer te Soerabaya van den 28sten October 1863.

INVOER.

Van Samarang per de Nederl. Ind. bark *Palembang*, gez. SECH OEMAR BIN ABDULLA BALIKADIR.

24,670 st. singap. planken, 40,000 st. brandhout, 2 vn. singap. tabak, GEZAGVOERDER.

UITVOER.

Naar Nederland via Batavia per het Nederl. schip *Ridderkerk*, gez. TEERLINCK MOLENAAR. 150 pic. rotting, J. CEZARD & Co. 4500 pic. suiker, B. J. VAN ECK & Co.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 ℔ pic. ƒ 14½ @ ƒ 14 ¾.
KOFFIJ Java ℔ pic. ƒ 40.— @ „ 41.—
Id. West.-Ind. bereid. ℔ pic. „ 42.—
@ „ 43.—
RIJST (carga) ℔ koijang ƒ 125 @ „ 135.—
Id. (witte) „ „ „ 180 @ „ 220.—
KOEHUIDEN ℔ picol............... „ 85.—
BUFFELHUIDEN ℔ pic. ƒ 14— @ „ 18.—
LANGE PEPER ℔ legger ƒ 10— @ „ 12.—
SAPANHOUT per pic................. „ 3.—
ROTTING ℔ pic.......... ƒ 7.— @ „ 9.—
WISSELKOERS op Nederland 103½ 104 %.
VRACHTEN............ ƒ 70.— @ „ 72.50
voor suiker naar Holland.

Roomsch-Katholieke Eeredienst.

ZONDAG 1 NOVEMBER 1863.
FEESTDAG VAN ALLE HEILIGEN.
De Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
De vespers voor de overledenen met predikatie te 6 uren.

MAANDAG 2 NOVEMBER.
ALLERZIELENDAG.
De Hoogmis te 7 uren.

Protestantsche Eeredienst

ZONDAG 1 NOVEMBER 1863.
's morgens te half negen ure.
In de stad.

Ds. KAM.
DOOPSBEDIENING.

Op het maritiem-Etablissement,
Ds. MOUNIER.

MAANDAG 2 NOVEMBER 1863.
's avonds te 7½ ure.
Zendings-Bidstond.
NEDERDUITSCH en MALEISCH.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel hetwelk van geene onderteekening is voorzien stelt de *Redactie* zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO., TE SOERABAYA